

Metody a postupy řízení rizik SFŽP ČR

1. Výčet a definice hlavních druhů rizik

Pro účely finančního řízení Fondu jsou při poskytování půjček identifikována následující hlavní rizika:

1.1 Úvěrové riziko (*credit risk*): příjemce půjčky nedostojí svým závazkům vůči Fondu, jedná se o nejvýznamnější riziko.

1.2 Riziko likvidity (*liquidity risk*): Fond nebude mít dostatek volných finančních prostředků ke krytí svých závazků.

1.3 Kurzové riziko (*exchange rate risk*): při významných změnách kurzu CZK/EUR může dojít ke změnám alokace ESIF, vyčleněné pro půjčky v rámci finančních nástrojů.

1.4 Provozní riziko (*operation risk*): riziko ztrát způsobených selháním lidského faktoru nebo elektronických počítačových systémů.

1.5 Ostatní rizika:

- a) právní riziko: riziko nejednoznačného výkladu smluv s příjemci, riziko nevymahatelnosti zajišťovacích instrumentů, riziko zásadních legislativních změn;
- b) riziko cen nemovitostí: při významném poklesu cen nemovitostí klesá hodnota zástav a tím stoupá hodnota nekrytého rizika;
- c) personální riziko: vysoká míra fluktuace, neudržení klíčových pracovníků a nenahrazení adekvátní náhradou;
- d) reputační riziko: možné ohrožení dobrého jména Fondu, zejména z důvodu významné trestné činnosti ohrožující výkon činnosti Fondu, popř. významného trendu v boji proti legalizaci příjmů z trestné činnosti.

2. Metody řízení hlavních druhů rizik

2.1 Úvěrové riziko:

- a) Fond aplikuje sofistikovanou metodiku pro vyhodnocení úvěrové způsobilosti a ratingu žadatele o půjčku, která je standardní pro finanční sektor.
- b) K eliminaci rizika Fond využívá specifické metody vyhodnocení úvěrové způsobilosti a ratingu pro jednotlivé typy žadatelů: municipality, podnikatelské subjekty, nevládní a neziskový sektor.
- c) Před uzavřením Smlouvy o poskytnutí podpory Fond aktuálně vyhodnocuje ve smyslu Nařízení komise (EU) č. 651/2014, je-li to relevantní pro konkrétní žádost o podporu, zda žadatel není podnikem v obtížích.
- d) Realizace výše uvedených opatření má charakter předběžné finanční kontroly před vznikem závazku Fondu ve smyslu zákona 320/2001 Sb. o finanční kontrole ve veřejné správě.
- e) Pro přímé zajišťování proti riziku (*hedging*) Fond realizuje:
 - smluvní zajišťovací instrumenty definované v Pokynech pro zajištění pohledávek - viz Příloha č. 1 ke Směrnici MŽP č. 5/2016 v platném znění. Pohledávky Fondu jsou vždy smluvně zajištěny ve výši minimálně 100 % jejich nominální hodnoty;
 - příslušná ustanovení zákona č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech, zejména o spolupráci s finančními úřady při porušení rozpočtové kázně a nesplácení závazků dlužníka;
 - ustanovení zákona č. 219/2000 Sb. o majetku státu, zejména o správě státních prostředků (péče řádného hospodáře, princip 3 E) formou konzervativní správy úvěrového portfolia.
- f) Fond je nebankovní specializovanou státní finanční institucí sui generis a přestože nepodléhá bankovnímu dohledu ČNB, přiměřeně aplikuje vyhlášku ČNB č. 163/2014 Sb. o výkonu činnosti bank, spořitelních a úvěrních družstev a

obchodníků s cennými papíry (dále jen „Vyhláška“) a v rámci správy úvěrového portfolia provádí:

- interní kategorizaci pohledávek Fondu z poskytnutých půjček podle Pravidel pro posuzování aktiv (Hlava IV Vyhlášky) ve struktuře:
 - pohledávky bez selhání dlužníka: standardní / sledované;
 - pohledávky se selháním dlužníka: nestandardní / pochybné/ ztrátové;
 - průběžné vyhodnocování kvality zajištění zůstatkové hodnoty půjčky, aktuálního ratingu a úvěrové způsobilosti zejména v kategorii sledované pohledávky a pohledávky se selháním dlužníka;
 - analýzy výstupů monitoringu splácení půjček a vyhodnocení úvěrového portfolia, které poskytují:
 - podklady pro realizaci běžných či právních opatření u dotčených dlužníků;
 - zpětnou vazbu pro případné změny podmínek hodnocení typových žadatelů a nároků na zajišťovací instrumenty.
- g) Při správě úvěrového portfolia Fond postupuje konzervativně podle ustanovení interní Směrnice pro správu a vymáhání pohledávek do splatnosti a po splatnosti.

2.2 Riziko likvidity

- a) Fond obezřetně finančně řídí zejména Bilanci zdrojů a závazků Fondu (dále jen „Bilance“), a to z hlediska výše, splatnosti, struktury a specifík jejich jednotlivých segmentů. Alokace pro konkrétní Výzvy pro podávání žádostí o půjčky musí být vždy podložena aktuální Bilancí a schváleným výdajovým limitem.
- b) Ofenzivní strategie k řízení likvidity Fondu spočívá ve schopnosti průběžného krytí všech out-flow Fondu při zajištění reinvestiční výkonnosti Fondu.
- c) Fond používá postupy definované Směrnicí pro Vnitřní hospodaření.

2.3 Kurzové riziko

Zajištění proti dopadům případné volatility kurzu CZK/EUR ve vztahu k alokaci zdrojů ESIF a k certifikaci a refundaci výdajů Fondu – realizuje Řídící orgán (MŽP) s využitím

metody řízeného zůstatku alokace Fondu při poskytování dotace formou tranší na základě Rozhodnutí o poskytnutí dotace ze státního rozpočtu do zdrojů Fondu.

2.4 Provozní a ostatní rizika

- a) **Ke krytí provozních rizik** Fond aplikuje příslušnou interní legislativu, zejména směrnice:
- Služební řád, Pracovní řád,
 - Manuály pracovních postupů OPŽP a IFN,
 - Informační technologie,
 - Vnitřní kontrolní systém,
 - Provozní procedury IT,
 - Bezpečnostní politika informací.
- b) **Krytí ostatních rizik** spojených s poskytováním realizací půjček:
- **právní rizika** Fondu eliminuje Odbor právní sofistikovaným nastavením právních aktů podle platné evropské a národní legislativy včetně případné spolupráce s renomovanými externími právníky;
 - **riziko cen nemovitostí** Fond kryje konzervativními postupy a navýšením hodnoty zastavených nemovitostí nad 100% nominální ceny v závislosti na stupni ratingu, úvěrové způsobilosti a celkové doby splatnosti půjčky. Reálný stav nemovitostí v čase a jejich hodnotu ve vztahu k nesplacenému zůstatku půjčky Fond ověřuje v rámci správy úvěrového portfolia, včetně monitorovacích návštěv přímo v místě nemovitosti;
 - **personální riziko** eliminuje Odbor řízení lidských zdrojů prováděním aktivní, vstřícné a motivační personální politiky definované interní legislativou Fondu;
 - **reputační riziko** Fond ošetřuje interními předpisy, zejména Směrnicí - Oznámení podezření a šetření nekalého jednání.